

Uunga siunnersuut: Imigassaq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr xx, xx.xx 2018-imeersoq.

(Peqqissutsimut Nunat Avannarliit Suleqatigiinnerannullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Laura Táunâjik, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kuko, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, sinniisussaq, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Bendt B. Kristiansen, Inuit Ataqatigiit

UPA 2017-imi ulloq 28. september 2017-imi siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut sukumiisumik misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Imigassanik nioqquteqartarneq pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 11, 11. november 2000-meersup atuuttup taarserneqarnissaa siunertaralugu imigassaq pillugu inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut 1. marts 2018-imi atuutilersinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini aallarniutigalugu Inuuneritta II-mi imigassamut tunngatillugu innuttaasut peqqissuunissaannik suliniuteqarnermi anguniakkat imigassamut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuummi nutaami tapersorneqarnissaa kissaatigineqartoq Naalakkersuisut saqqummiuppaat. Inuuneritta II-mi imigassamut

tunngatillugu anguniarneqartoq Naalakkersuisut oqaatigaat: *Anguniarneqartut tassaapput meeqqat inuusuttuaqqallu atornerluinermik aallartitsisinnaanerannik pitsaaliuinissaq, inersimasut aalakoortut ersarissuunerannik killilersuinissaq aammalu imigassamik aalakoornartortalimmik atuinerup sapinngisamik annikillisarneqarnissaa.*

Siunnersuummik nutaamik suliaqarnerminni kiisalu imigassamut tunngatillugu WHO¹-mi suliniutinut kaammattuutunik arlalinnik Naalakkersuisut ilanngussaqaassapput. Matumani pingaartumik imigassat saqqumiinnarnerinut tigoriaannaanerinullu tunngatillugu kiisalu maleruagassanik sassaallertarfinnillu nakkutilliinerup sukateriffigineqarnissaa pillugu immikkut kaammattuutit ilanngunneqassapput.

- Imigassat pissarsiarineqarsinnaanerisa takuneqarsinnaanerisalu tamanit orninneqarsinnaasuni tamanillu tusarneqarsinnaasuni killilerneqarnissaannik allannguutininik siunnersuut imaqarpoq.
- Imigassanik pilerisaarinissamik inerteqquteqalernissamik imigassanillu aalakoornartulinnik pisiniarfinni pisiassanit allanit avissaartinneqarnissaannut assiaqusersuinissaq pillugu piumasaqaammik siunnersuut imaqarpoq.
- Siunnersuummi aalakoornartortalinnik imigassallersinnaanermut akuersissutilinnut sunniuteqartussamik imigassat aalakoornartortallit imigassallersinnaanermut akuersissutinut arlalinnut agguarneqassapput.
- Siunnersuut imigassanik tuniniaanermut sassaallersinnaanermullu ammasarfinnik allannguutissanik imaqarpoq.

Siunnersuummut ilaapput allannguutissat taakku imigassat kikkut tamat ornittagaanni pisiarineqarsinnaanerata takussaavallaarnerallu killilissavaat.

Siunnersuutip imarai imigassanik nittarsaassisarnermik inerteqquteqalernissaq aamma imigassanik pisiniarfinni nioqqutissanit allaniit assiaqusersuinissaq. Siunnersuummi imigassat aalakoornartortallit immikkoortunut arlalinnut agguarneqarput, imigassanik nioqquteqarsinnaanermut sassaallersinnaanermullu akuersissummik tunineqarnissamut sunniuteqarlutik.

Tamatuma saniatigut siunnersuummi ilanngunneqarput imigassanik nioqquteqartarnermut ammasarfiit allanngortinneqarnerat.

¹ Nunarsuarmioqatigiit Peqqinnissaq Pillugu Suliniaqatigiiffiat, WHO (*World Health Organization*) FN-p ataani nunarsuarmi peqqinnissamut tunngasunik isumaginnitussatut immikkut suliniaqatigiiffiuvoq.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut ulloq 28. september 2017-imi siullermeerneqarnerani partiinit Siumumit, Inuit Ataqatigiinnit aamma Partii Naleqqamit siunnersuut annertuumik tapersorsorneqarpoq, akerlianik Demokraatit isumaqanngillat siunnersuut ilorraap tungaanut saatitsissasoq, imigassallu ajornartorsiutaanera eqqaallugu.

Siumumiit, Inuit Ataqatigiinniit, Partii Naleqqamiit aamma Demokraatiniit oqaaseqaatit saqqummiunneqarnerini ajornartorsiuteqarfinnut assigiinngitsunut oqallinnerullu nanginneqarnissaanut ataatsimiititaliamilu suliarineqarnissaanut saqqummiussaqrput.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut pillugu pitsaasumik ingerlaneqarnissaa Peqqissutsimut Nunat Avannarliit Suleqatigiinnerannullu Naalakkersuisup kissaatigaa, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami sukumiinersumik suliarineqarnissaanut innersuunneqarluni.

3. Tusarniaanermi akissuteqaatit

Tusarniaanermi nittartakkami takuneqarsinnaanerata saniatigut siunnersuut piffissami ulloq 26. April 2017-imiit 31. Maj 2017-imut tusarniaaffigineqartunut ukununga tusarniaassutigineqarsimammat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq:

Namminersorlutik Oqartussani naalakkersuisoqarfii tamarmik aammalu Peqqissutsimut Pitsaaliuinnermullu Aqutsisoqarfik kiisalu Allorfik. Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisooqatigiit, Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisooqatigiit, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Naalagaaffiup Sinniisooqarfia, Sulisitsisut, KNI, Pisiffik, Brugseni aamma MIO.

Tusarniaanermut akissutit 18-it tiguneqarput, taakkunanit uku oqaaseqaateqarnatik: Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik, Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliuernerusunut, Attaveqarnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Tusarniaanermut akissuteqartut uku inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarput: KNI , Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik, Allorfik, HECA Nuuk, Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik, Brugseni, MIO, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK), Sulisitsisut, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik, Imigassaq Ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisooqatigiit, KANUKOKA, Pisiffik, Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu

Naalakkersuisoqarfik, Sermitsiaq.AG, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Carlsberg aamma Kommuneqarfik Sermersooq.

Tusarniaanermi akissuteqaatit siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatini suliarineqarput.

3.1 Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap tusarniaanermut oqaaseqaatai.

Pisortatigoortumik pilersaaruseriorluakkamik ingerlalluarneqarsimasumillu tusarniaasimaneq ataatsimiititaliamit iluarineqarpoq.

Taamatuttaarlu siunnersuummut tusarniaanermi akissutigineqartorpassuit takisuut pimoorussisullu ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarput. Tusarniaaffigineqartut ilaasa siunnersuutigineqartumi allassimasut ilaat tapersersinnaagaat ilaasalu siunnersuummi allassisut ilaat isornartoqartittorujussuugaat ataatsimiititaliamit maluginarneqarpoq.

4. Sassartitsinerit

► Ulloq 4. oktober 2017 Sulisitsisut/Niuernermut, akunnittarfinnik neriniartarfinnillu suliaqartut makkuninnga oqaluuserisassaqaqlutik siunnersuut pillugu sassartinneqarput:

- 1) Akunnittarfiit neriniartarfiillu ammasarfii
- 2) Ussassaarinermik inerteqquteqarneq
- 3) Pisiniarfinni imigassanik aalakoornartortalinnik assiaqusersuinissaq
- 4) Inuusuttuaqqat 18-t inorlugit ukiullit karsiniittarnerat

► Siunnersuummi § 27-imi ussassaarisarnermut inerteqquteqalernissamut tunngatillugu ulloq 6. oktober 2017 Mediehuset Sermitsiaq AG ataatsimiititaliamut sassartinneqarpoq.

5. Ataatsimiinnerit

Siunnersuutip ilusiligaanera pillugu ulloq 4. oktober 2017-mi ataatsimiittoqarpoq, siullermeerinermi siunnersuutip saqqummiunneqarnerani teknikkikkut tunngassuteqartuni apeqqutit matumani sammineqarlutik.

Ulloq 1. november 2017 siunnersuummut akissuteqaatit aallaavigalugit Meeqqat Oqaaseqartartuat ataatsimiititaliamit oqaloqatigineqarpoq.

Ulloq 1. november 2017 mikisumik pisiniarfiutilik imigassanik aalakoornartulinnik tuniniaanissamut akuersissummik pigisalik Sulisitsisunut ilaasortaannngitsoq ataatsimiititaliap paasiniaavigaa. Matumani niuertut mikisunik pisiniarfiutilinnut siunnersuutip kingunerisassai pillugit tusagaqarnissaq siunertarineqarluni.

6. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnera

6.1. Imigassaq pillugu politikki

Tuniniaaneq, sassaallertarnejq imigassamillu immiornejq pillugit inatsit sukkulluunniit atuuttoq nunatsinni imigassaq pillugu politikki ingerlanneqartumi qitiulluinnartumik inissisimavoq. Imigassaq pillugu politikkimut ataatsimoortumut innuttaasut peqqissuunissaannik suliniuteqarnejq Inuuneritta II-mut, atornerluinermut katsorsaaneermut kiisalu oqartussat pinaveersaartitsilluni suliniutaannut allanut suleqataasunullu allanut ilaapput. Tamakku saniatigut imigassanut tunngatillugu akitsuusersuinernejq maleruagassat imigassaq pillugu politikkip ingerlanneqarnerani annertuumik pingaaruteqarpoq.

Imigassaq pillugu politikki ingerlanneqartoq naalakkersuinikkut sulinernejq uteqqaiffineqarluni annertuumik eqqumaffineqarpoq matumanilu imigassaq pillugu inatsisissatut siunnersuutip matuma suliarineranut atatillugu aamma taama pisoqarpoq.

6.2. Nunatsinni atornerluinermik ajornartorsiuteqarnejq

Imigassamik atornerluineq imigassamillu atornerluinerup kingunerisaanik nunatsinni inuppassuarnut ajornartorsiutinik pilersitsisartoq, taamatullu atornerluineq kiisalu imigassamik naapertuutinngitsumik atornerluineq innuttaasunut pineqartunut, ilaqaannut, qanigisaasunut minnerunngitsumillu meeqqanut inuusuttuaqqanullu ajornartorsiutinik pilersitsisarnera ataatsimiititaliamit ilisimaarineqarpoq.

Ukiuni makkunani hashimik ajornartorsiuteqarnerup, nunatsinni imigassamik atornerluinermik ajornartorsiuteqarnerujussuaq assigalugu annertusiartornerata takuneqarsinnaanera ataatsimiititaliamit ilisimaarineqarpoq. Aningaasanoorajuttuuneq imikkut ajornartorsiutaavoq, hashimilli aningaasanoorajunnermillu ajornartorsiuteqarnejq imigassaq pillugu siunnersuummi matumani sammineqanngillat. Hashimut tunngatillugu nuna tamakkerlugu hashimik akiuiniarnernejq pilersaarut malinneqarpoq, tamannalu pisariaqartitsineq naapertorlugu ingerlaavartumik iluarsiivigineqartarluni.

imigassaq akuugaluarpalluunniit akuunngikkaluarpalluunniit meeqqanut inuusuttuaqqanullu innuttaasunullu allanut innarliinerit suulluunniit akuerineqarsinnaanngilluinnartut ajorluinnartuosorlu partiit naalakkersuinikkut ersarilluinnartumik ataatsimut oqariartuutigimmassuk ataatsimiititaliamit immikkut maluginiarneqarpoq.

Imigassamik atornerluinermut tunngatillugu sammineqartoq hashi pillugu sammisaqarnerup hashimillu atornerluineq pillugit Inuuneritta II-mi qitiutinneqarluninernerat ataatsimiititaliamit pissusissamisoorlutut sulilu pisariaqartutut isigineqarpoq. Sammisat taakku taakkulu sunniutaat nunatsinni innuttaasunut timikkut tarnikkullu peqqissusaannut malunnartumik malunnarluninartumillu ajoraluartumik suli unammilligassaapput.

Imigassamik hashimillu atorneerluineq meeqqanut, inuusuttuaqqanut ilaqutariinnullu ajornartorsiuteqarnerannut taamaalilluni annertuumik pissutaaqataalluinnarput.

6.3. Nunatsinni atorneerluinermit aningaasartuutit akeqanngitsumillu atorneerluinermit katsorsartinneq

Siunnersuummik matuminnga suliaqarnermini Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup 2015-imi nassuiaataa qulequtalik *Nunatsinni atorneerluinermit aningaasartuutit* ataatsimiititaliap eqqaamalluarpa. Paasissutissat pigineqartut naatsorsuutigineqartutullu atorneqartut aallaavigalugit peqqissutsikkut isumaginninnikkullu atorneerluineranut, aningaasarsiat annaernerinut kiisalu pinerlunniartarnernut ataatsimut toqqaannartumik inuiaqatigiinnut 271 aamma 338 mio. kr.-t akornanni annertussuseqartut nassuiaammi naatsorsorneqarsimavoq. Aningaasat pineqartut taamaallaat atorneerluineranut tunngassuteqartunik aningaasartuutaapput, atorneerluinerlu pissutigalugu ilinniagaqanngitsoornernut imaluunniit atorneerluisuni peroriartorneq allallu toqqaannangikkaluartumik atorneerluinerup kingunerisaanik aningaasartuutit nassatarisaannut ilanngunneqarsimanatik. Pingaartumik hashimik atorneerluinermit aningaasartuutit nassuiaammi pingaartinneqarsimangillat, tamanna pillugu paasissutissanik peqannginnatta, taamaattumik ataatsimut isigalugu aningaasartuutit minnerpaaffissaannut inissinneqarsimallutik.

Nalunaarusiaq qulaani pineqartoq ima paasineqassaaq, inuiaqatigiinni allatut iliorsinnaannginneq pissutigalugu atorneerluinermit katsorsartinneq akeqassanngitsoq naalakkersuinikkut suliaqarnermi nangaanertaqanngitsumik sukkasuumik aalajangerneqartariaqarluni. Atorneerluinerup kingunerisai aningaasartuutillu akuerineqarsinnaanngilluinnarput.

6.4. Atorneerluineq imigassamillu atuinermi ajoqutaasinnaasut

Imigassartortarnerup peqqinnartuunnginnera naapertuutinnginneralu qanittoq ungasinnerusorlu isigalugit imigassamut tunngatillugu tunngaviusumik toqqaannartumik pinaveersaartitsinermilu suliniutaasut ataatsimiititaliap tapersersorpai. Aalakoorniutigalugu imertarnerup, imminut aqussinnaajunnaartarnermut, qunusiarinnittarnernut avatangiisiminnillu ajoqusersuisunut, aningaasaqarnikkut ajoquseeqataanernut aammalu kanngunartuliortarnernut, innuttaaqataasunullu ajoqusiinissamut pinerluuteqarnissamullu pissusilersornernut akiuiniarluni sulisoqarnissaa ataatsimiititaliamit tapersersorneqarpoq.

Tamatumunnga atitillugu naapertuutinngitsumik imigassartortarnerup nakuusertarnerullu aammalu innarliisarnerup imminnut ataqatigiinnerata eqqarsarnartoqartorujussuunera ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqarpoq. Imigassamik atuinerput ataatsimut isigalugu annertuumik annikilligaluartoq inuiaqatigiinni naapertuutinngitsumik imigassartortarnerup annertuumik suli ajornartorsiutaanera tamatumalu ajoqusiisarnera politiit naatsorsueqqissaarnerisa ersarilluinnartumik takutippaat. Taama pissuseqarnek imigassaq

pillugu maleruagassat qanorluunniit ilusilersoraluaraanni oqimaaqatigiilernissaata tungaanut siunnerfilimmik sulissutigineqartuartariaqartoq.

Amerlaqaat imigassamik naammaginartumik nuannaarniutigalugu imigassartortartut, meeqqat inuusuttuaqqallu inuunerannut sunniuteqanngitsumik kiisalu inuiaqatigiinni avatangiisiminnut sunniinerlugatik, inuiaqatigiinni ilaatigut eqqarsartaatsikkut aallaaveqartumik, peqqissutsikkut, timikkut, naamasaatitigut upperisarsiornikkullu pissuteqartumik killilimmillu imigassamik aalajangersimasumik pissusilersortartunik sumiginnaanermik naalliutinillu kinguneqartitsineq ajortunik.

6.5. Imigassaq pillugu maleruagassiornissap siunertaa

Meeqqat inuusuttuaqqallu illersortariaqarivut Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarput. Matumani aamma pissusissamisuunngitsumik aamma illersorneqarsinnaanngitsumik imigassartorsimanerup kingunerisaanik innarliisoqartarneranut aamma atugarliortoqartarneranut tunngatillugu.

Imigassaq pillugu politikki ingerlanneqartoq siunnersuummi matumani ilaatinneqartoq eqqartoraangatsigu, siunnersuummik nalilersuinermini meeqqanik inuusuttuaqqanillu illersuinissaq ataatsimiititaliamit eqqarsaatigineqartuartarpoq. Taamaappoq aamma partiini soqutigisaqatigiinilu tamani ataatsimiititaliap suliaqarnermini oqaloqatigisimasaani. Imigassaq pillugu politikkip ataatsimoortup attatiinnarneqarnissaa tamanit kissaatigineqarpoq meeqqat inuusuttuaqqallu atornerluinernut imigassartortarnerullu ajoqutaaneranut allanut sapinngisamik illersorneqarnissaat siunertaralugu.

Imigassamut atatillugu WHO-p kaammattuutai ataatsimiititaliamit ilisimaarineqarput. Imigassamut tunngatillugu ataatsimut politikkeqarnissaaq attatissagaanni kaammattuutit taakku ilisimassallugit pitsaasuupput, taamaattorli kaammattuutit alla assigalugit nunat inuisaqatigiillu ataqatigiinneranut sanilliuttariaqarput, taamaaliornikkut nunat inuiaqatigiillu ataasiakkaat nunaminni pissutsinut kaammattuutit naleqqussarsinnaaqqullugit.

imigassaq pillugu maleruagassani suut pingaartillugit isiginiarneqassanersut ilaatinneqassanersullu ataatsimiititaliamit ataavartumik isumaliutigineqarpoq.

Imigassamut maleruagassap inuit takornarialluunniit eqqissisimasumik killilimmillu imigassamik atuisinnaasut eqqornerlutariaqanngilai akornusersornagilluunniit. Inuit ilaat imigassamik ajornartorsiuteqanngitsut inunnit imigassamik ajornartorsiutilinnit imigassamik atornerluinermikkut innuttaasunut allanut naalliutsitsisartunit, atugarliortitsisartunit nakuusertartunit akornusersorneqartariaqanngillat. Imigassamik atornerluinerup kingunerisaanik innuttaasunut nakuusertartunut, innuttaaqatiminnut qanigisaminnut minnerunngitsumillu meeqqaminnut imerajoqataalersitsisartunut imigassaq pillugu politikki

sammitinneqarnissaa ataatsimiititaliamit politikikkut kissaatigineqarpoq.

Innutaaqataasut peqqinnangitsumik ajoqutaasumillu imigassartortartunut toqqaannartumik toqqaannangitsumillu meerartatta illersorneqarnissaannut qanoq annertutigisumik imigassaq pillugu politikki naammannersoq immitsinnut aperiuartariaqarpugut?

6.6. Siunnersuummik saqqummiunneqartumik nalilersuineq

Siunnersuut saqqummiunneqartoq 45-nik paragraffeqarpoq kapitalinut 12-inut aggorlugit.

Ataatsimiititaliami siunnersuummik suliaqarnermi, siunnersuummi §§ 9-10 *Imigassaq pillugu akuersissutit* saniatigut *inatsisip atuuffia (§1)*, *nassuiaatit (§2)*, kiisalu kapitali 2, *imigassallersinnaanermut allagartat (§§ 3-8)* oqaaseqarfiginissaat tunngavissaqanngikkallarput. Imigassallersinnaanermut akuersissutinik tunniussisarnermut tunngatillugu tusarniaavigineqarnissaat siunertaralugu kommunit meeqqanut inuusuttuaqqanullu isumaginnittoqarfii peqataatinneqarnissaat qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu suliniutit pitsaasut ilanngunneqarput.

Immikkoortoq *Init aamma silami nunaminertat sassaalliteqarfiusut* siunnersuummik § 11-imi ilaasoq ataatsimiititaliamit immikkut oqaaseqarfiginissaa namminermi pissusissaqalersitsinngilaq.

Matumani aamma atuutinngilaq siunnersuummi §§ 12-15-imi *Imigassaq pillugu akuersissutit atorunnaarnera arsaarinnissutigineqarneralu* kiisalu siunnersuummi kapitalimi (*Akuersissummik pigisaqartup pisussaaffii pillugit aalajangersakkat*)-mut atatillugu, aammalu aalajangersakkani §§ 16-18-imut siunnersuutit. Siunnersuummi § 18-imut atatillugu imigassaq pillugu paasisitsiniaanermik Naalakkersuisut aallartitaannut akuersissummik pigisaqartut tunisassioortullu peqataatinniarneqarneri ataatsimiititaliamit pitsaasutut isumaqarfigineqarpoq.

6.6.1. Imigassanik tuniniaasarneq pillugu

Siunnersuummi **kapitali 4-mi** *Imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaaneq imigassartortitsisarnerlu* pillugit politikikkut isumaqatigiinnginneq aallartippoq.

Siunnersuummi § 19 malittarisassanut atuuttunut assingusoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa aalajangersakkalli eqqortinniarneqarnera ajornakusoortuluni, naggataatigut taama iluseqarluni nammineq naliliivigineqartussaq inuup aalakoornera qanoq ersaritsiginersoq.

Imigassallersinnaanermut qassinik ukioqarsimanissaq imaluunniit imigassarsinissamut qassinik ukioqarnissaq siunnersuummi matumani politikikkut naliliivigineqarsimanngilaq.

Taamaattumik tak. siunnersuummi § 18 naapertorlugu imigassanik pisiniarsinnaalernissamut imigassallersinnaanermulluunniit 18-inik ukioqalereersimasariaqarpoq.

Siunnersuummi § 22 ilusimisut iluseqartoq ataatsimiititaliamit tapersorsorneqanngilaq. Atuartut ilinniagaqarnissamik siunertaqartunut suliffimmillu misiliisut tuniniaanermi sassaalliteqarnermilu 18-inik ukioqalereersimanissamik piumasqaat sanioqqunneqarsinnaasariaqarpoq. Inuusuttuaqqat 18-t inorlugit ukiullit saqisutut ilinniarnermi imigassallertarnissaat ataatsimiititaliaq naapertorlugu periarfissaasariaqarpoq, taamatutaaq assersuutigalugu pisiniartitsisungorniarluni iliniartoq imigassanik tuniniaasinnaanissaa periarfissaasariaqartoq.

Ataatsimiititaliap kissaatai naapertorlugit siunnersuummut allannguutissamik siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

6.6.2. Ammasarfiit pillugit

Siunnersuutip immikkoortuani *Piffissat tuniniaaqqusaaffiit imigassartortitseqqusaaffillu* (§§ 25-26) pillugu politikkikkut isumaqatigiinngitsoqarpoq.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit ammasarfiit sivitsorneqarnissaat isumaqatigaat isumaqatigaat, amerlanerussuteqartut Siumut aamma Inuit Ataqtigiiit siunnersuummi saqqummiunneqartut §§ 25.26-imut atasut makku isumaqatigisinnaagaat:

Nunaqarfinni imigassaq akuersissutaatillit qinnuteqarnerisigut arfininngornermi nal. 10.00-imiit 13.00-imut imigassanik tuniniaanissamut akuersissummik tunineqarsinnaasariaqarput, tuniniaanermi periarfissaq alla, arfininngornermi nal. 11.00.-imiit 15.00-imut, tak. siunnersuummi § 25, imm. 2). Periarfissami matumani nunaqarfinni immikkut ammasarfiit taamaalilluni malinneqassasut ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaqarput.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut kissaataat naapertorlugu siunnersuummi § 25-imut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit qinnuigineqarput.

Ammasarfiit siunnersuutigineqartut naapertorlugit meeqqat illersorneqassasut ikinnerussuteqartut isumaqanngillat. Tuniniaavinni eqqaanilu paatsiveeruttoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu nunaqarfinni arfininngornikkut nal. 11.00 imaluunniit nal. 10.00 tuniniaaviusartuni tullerriaartunut, paatsiveeruttunut toqqissisimananngitsumullu ilaqutariit meerartallit pinngitsaalillugit naleqqussarneqassapput. Ikinnerussuteqartut Demokraatit akerlianik isumaqarput ammasarfiit ataatsimut isigalugu sivitsorneqartariaqartut, taamaaliornikkut piffissani immikkut ittuni utaqqisaqattaanneq paatsiveerusimaarnerlu pinngitsoortinneqarsinnaaqullugu, tuniniaaviusartunimi meeqqanut pisinianullu allanut toqqissisimajunnaartitsisoqartarmat.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut aamma Inuit Ataqtigiit ukiutoqqami juullillu aappaani tuniniaasoqartalernissaanik periarfissiisoqarnissaa pillugu aalajangiisoqarnissaanut ingerlaqqipput.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut kissaataat naamertorlugu siunnersuummi § 26 aamma siunnersuummi § 2, imm. 7-imut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

6.6.3. Imigassanik ussassaarisarneq

Siunnersuummi immikkoortoq *Imigassanik ussassaarisarneq* (§ 27) pillugu politikkikkut isumaqatigiinngitsoqarpoq.

Ussassaarineq assiaqusersuinerlu imminnut ataqtigiissinneqarnissaat, taamaallunilu imigassaq pillugu ussassaarinerup assiaqusersuutit iluani pisarnissaa ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut aamma Inuit Ataqtigiit tapersorsorpaat. Assiaqutit iluini neqeroorutininik ussassaarisooqartarnissaa periarfissaasariaqarpoq.

Nunat allat tusagassiuutaat internetilu aqutugalugit ussassaarisooqarsinnaasoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut ilisimavaat, tak. siunnersuummi 27, imm. 5.

Ataatsimiititaliaq ataatsimoortoq nappertorlugu aningaasaliisoqartarnissaa periarfissaajuartariaqarpoq tak. siunnersuummi § 27, imm. 2.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut erseqqissaassutigisaattut aningaasaliisartunullu atatillugu ersarissaasoqarnissaanik ataatsimiititaliap kissaatigisaanut pisariaqartutut isumaqarfigineqarpat siunnersuummi § 27-imut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Tamanit orninneqarsinnaasuni imigassanik tuniniaanermi atornerluinermik imigassanillu aalakoornartulinnik ingasaassinngitsumik nunatsinni ussassaarutininik suliaqartartut ussassaarusiorsinnaasariaqartut ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit isumaqarput. Tamanna pillugu oqartussat ussassaarinermillu suliaqartartut suleqatigiissinnaasut ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut isumaqarput, taamaaliornikkut ussassaarisarneq inerteqqutaalersinneqannginniassammat, silatuumilli pinaveersaartitsinermillu ingerlanneqarsinnaaniassammat.

Oqartussat sassaallertarfiit aamma tuniniaasarfiit, tunisassiortut imigassamillu ussassaarutininik ussassaarusiortartut akornanni iluaqutaasumik ineriartortitsiviusumik suleqatigiittoqarsinnaanera, matumani meeqqanut inuusuttuaqqanullu ajoqutaanngitsumik,

akerlianilli pissusissamisoortumik imigassartortoqarsinnaanerani siuarsaasoqarsinnaanera naapertuutinngitsumillu imigassartortoqartannginnissaanik sulisoqarnissaa ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartunit upperineqarpoq.

6.6.4. Imigassat aalakoornartortallit niuertarfinni assiaqusersorneqarnissaat

Pingaartumik siunnersuummi § 28-imi immikkoortumi *Imigassat aalakoornartortallit niuertarfinni assiaqusersorneqarnissaat* pillugu ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnermini eqqumaffiginninnissaminut pissutissaqalerpoq.

Siunnersuummi § 28, imm. 1 peerneqarnissaa ataatsimut isigalugu ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit isumaqarput. Illuatungeriinnut tamanut maleruagassaq tamaviaarnartuussaaq, pissusissamisoorani naapertuunnanilu piunasaqassalluni pisiniarfinni pisiassanut allanut sanilliullugit imigassat assiaquserneqarnissaat. Assiaqusersuineq meeqqanut inuusuttuaqqanullu pileritsatsitsiinnassaaq, innuttaasunullu allanut akornusersuutaasumik aalajangersaanerulluni atuisunut taamaallaat aningaasartuutaanerusussaaq, assiaqusersuinerup kingunerisaanik pisiniarfiutillit matussuserniartariaqagaat. Akerlianik innuttaasut akornanni ikinnerussuteqartut imigassamik atornerluisut iluaqutaasumik iliuuseqarfiginissaannut aammalu meeqqat inuusuttuaqqallu innuttaasullumi allat ajoquserneqartartut sapinngisamik illersorneqarnissaat qanoq siunnerfilimmik iluaqutaasumillu qulakkeerneqarnissaanut ataatsimut aaqqiissutissanik ujaasinissamut oqartussat pisiniarfiutillillu nukiit atortariaqaraat ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut isumaqarput.

Ussernartorsiorfiunngitsumut meeqqat illersorniarlugit imigassat pisiniarfinni inissinneqarsinnaapput, oqartussat pisiniarfiutillillu akunnerminni oqaloqatigiinnerisigut suleqatigiinnerisigullu qulakkeerneqarsinnaasoq, Demokraatit naapertorlugit tamanna iluaqutaassaaq. Imiaaqqat karsimiittut viinniluunniit pisiniarfimmi takugunigit meeraq kinaluunniit atornerluilernaviangilaq aalakoorniutigaluguluunniit imernaviangilaq. Imigassaq taannarpiaq akitsorsaataasumik assiaqusersukkamiittup tuniniarneqartup pisarineqareernermi kinguninngua pisiniarfimmi angerlarsimaffinnilu takuneqarsinnaammat, taamaalilluni aalajangersagaq siunertarisaminut illersuutaasinnaanngitsoq eqqaamaneqassaaq.

Aammattaaq meeqqat imigassamut toqqaannartumik illersorniarneqartussaanngitlat, taamaattorli innuttaasut taakkuupput “imigassaq aqutigalugu qunusiarinnittut” meeqqanik atornerluinerup imigassamillu naapertuutinngitsumik atuinerup kingunerisaannik sumiginnaasartut innarliisartullu.

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani Demokraatit oqarnerattut, assiaqusersuinerup meeqqat inuusuttuaqqallu “pissanganartutut” marsernerulissavaat, taamaalillunilu siunertarisani uniorlugu angusaqartoqassalluni.

Imigassat pisiniarfinni ussersartorsiorfiunngitsumut inissineqartarnissaat ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit suli kissaatigineqarpat malittarisassat pisiniarfiutillit, akuersissutinik tunniussisartut, imigassanik atornerluinermik aalakoorniutaanngitsunillu nioqquteqarnissamut akuersissummik pissarsiniarnissaq ilusilersinnaagaat ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut kaammattuutigaat. Tamanna assersuutigalugu tuniniaaviit ataasiakkaat pinaveersaartitsinermut siunnersortinit siunnersorneqartarnerisigut qulakkeerneqarsinnaavoq.

Pisiniarfinni imigassanik assiaqusersuinerup meeqqat inuusuttuaqqallu illersussagai, taamaalillunilu inersimasunngornerminni atornerluisunngornaviannngitsut aalakoorniutigalugu imertalernaviannngitsut ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit Siumumit aamma Inuit Ataqatigiinnit isumaqatigineqarpoq.

Siunnersuummi § 28, imm. 2 naapertorlugu piginnaatitsinermut aalajangersakkamut tunngatillugu assiaqusersuinissaq pillugu malittarisassat, sumiiffinni pissutsit aamma assiaqusersuinissamut periarfissat Naalakkersuisut pingaartillugit isiginiassagaat ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaqarput. Taamaaliornikkut § 28-imi, imm. 1 attatiinnarneqassasoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaqarput, pisinnaatitsissummili aalajangersakkani malittarisassat nunatsinni sumiiffinni assigiinngitsuni pissutsit immikkut ittut isiginiarneqartariaqarput.

Suliffeqarfanni imigassaq pillugu ersarissumik politikkeqalernissamut sulisoqarnera, tak. § 37 suliffeqarfinnilu pisortat sulisullu atornerluinermut katsorsartinnissamik pisariaqartitsisoqartillugu tapersersoqatigiittarnissaat pitsaasuusoq ataatsimiititaliaq ataatsimut isumaqarpoq.

Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit isumaannut siunnersuummi § 38-imut ataatsimiititaliaq akkerliunngilaq.

6.6.5. Aalajangersakkat immikkut ittut

Imigassat aalakoornartortallit meeqqat illersorneqarnissannut innuttaasulluunniit isumannaatsumik inissisimanissaannut malunnaatilimmik ulorianartorsiorinneqarpata imigassanik tuniniaaneq sassaallertarnerlu pillugit malittarisassanik sukumiinerusumik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissaqarluartut siunnersuummi § 41 naapertorlugu tamat oqartussaaqataaneranni illoqarfinnilu tamat oqartussaaqataanerat naapertorlugu nammeneq aalajangiinissamut periarfissaqarpoq.

Siunnersuummi kapitalit 10 aamma 12 (§§ 42-45) immikkut oqaaseqarfiginissaat ataatsimiititaliaq tungaaniit pissutissaqalersitsinngillat.

7. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarneratigut aningaasatigut kingunerisassai siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini ima allaaserineqarpoq:

Pisortanut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut kingunerisassai

Imigassamik aalakoornartumik atuineq tamarmiuseroq appassagaluarpat Nunatta Karsianut kinguneqartussaavoq akileraarutinik annaasaqarnermik. akileraarutinilli annaasaqarneq illuatungeqassaaq peqqinnissakkut inunnillu isumaginninnikkut aningaasartuutikinnerulernermik.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat matumani allaaserineqartut pingaaruteqartut ataatsimiititaliamit akuersaarneqarput.

Inuussutissarsiutinik ingerlatsisunut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut kingunerisassai

Naatsorsuutigineqarpoq assiaqusersuinissamat aalajangersakkat nutaat pisiniarfinnut aningaasartuutissanik kinguneqarumaartut, tassa imigassanik aalakoornartortalinnik nioqqutissanit allanit assiaqusersuinissaminut. Tamanna pisiniarfiit namminneq aalajangissavaat qanoq imigassat aalakoornartortallit assiaqusersussanerlugit, tamanna pissutigalugu ilisimatitsissutigineqarsinnaanngilaq aningaasartuutit qanoq annertutiginissaat naatsorsuutigineqarnerisooq.

Aalajangersakkap ilinniartut aamma praktikkertut 18-it inorlugit ukiullit imigassanik aalakoornartortallinik nioqquteqarnermik toqqaannartumik suliaqassanngitsut, tamatuma kingunerisaanik naatsorsuutigineqartariaqarpoq pisiniarfiit aningaasarsianut aningaasartuuteqarnerunissaat.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nittarsaassineramik ineqquteqarnermut aalajangersagaq pisiniarfinnut taamatuttaaq imigassartortarfinnut aningaasatigut kinguneqarunarsivoq aammattaq Kalaallit Nunaanni nioqqutissiortunut.

Inuussutissarsiuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat pillugit ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq:

Ilinniartut sulinermillu misiliisut 18-t inorlugit ukiullit ilinniagaqalernissamik siunertaqartut toqqaannartumik imigassanik aalakoornartulerisinnaanissaat periarfissaqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqarmat siunnersuutip matuma allanngortinneqarnissaa pisiniarfiutilinnut malunnaatilimmik aningaasartuutaanissaa ilimananngilaq.

Siunnersuut ilusimisut iluseqartup inuussutissarsiutilinnut qanoq aningaasartuutaajumaarneranik siunnersuummi sukumiinerusumik allaaserineqarsimannngimmat ataatsimiititaliamit immikkut maluginiarneqarpoq. Assiaqusersuinissamut aalajangersagaq immikkut eqqarsaatigineqarpoq. Siunnersuut inuussutissarsiuteqartumut qanoq kinguneqassanersoq inuussutissarsiutilit ilaannit kisitsisilerniarneqarpoq. Siunnersuut ilusimisut iluseqartoq inuussutissarsiutilinnut 20 mio. kr.-t angullugit aningaasartuutaanissaa inuussutissarsiutilinnit paasissutissiissutigineqarpoq. Aningaasartuutit atuisunut akilersinneqartussat.

Imigassanik ussasaarisarnek inerteqqutaatilerneqassappat pisiniarfiutilinnut sassaallertarfinnullu aammalu nunatsinni tunisassiortunut tusagassiorfinnullu aningaasatigut kinguneqartussaasoq ataatsimiititaliaq naapertorlugu qularnannngilluinnarpoq. Matumanissaaq Naalakkersuisut aningaasanik taggissaqarsimannngillat.

8. Siunnersuut pillugu inaarutaasumik oqaaseqaatit

Imigassaq pillugu politikki qanoq ilusilersorneqassanersoq suullu pingaartillugit eqqarsaatigineqassanersut kiisalu qanoq oqimaalutarneqassanersut sukkulluunniit politikikkut toqqarneqarsinnaasarpog politikikkullu akisussaaffigineqarluni.

Atornerluinerup naapertuutinngitsumillu imigassartortarnerup kingunerisaanik meeqqat inuusuttuaqqallu innarlerneqannginnissat atugarliunnginnissaallu pillugu illersorneqarnissaannik atugarliortinnaveersaarnissaallu eqqarsaatigalugit ersarissumik illersorneqarnissaannut pisussaaffeqarnerput ataatsimiititaliamit akuersaarneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu akuersaarnissamut killinga annikitsuarasuussaaq.

Imigassamik atornerluinermut atornerluisunullu sammisumik pinaveersaartitsilluni iliuuseqarnissaq suliniuteqarnissarlu pisariaqartillugu tapersersuinini ataatsimiititaliap attatiinnarppaa. Pinaveersaartitsilluni iliuuseqarnerit siunnerfilimmik toqqaannarluinnartumillu innuttaasunut meeqqanik inuusuttuaqqanillu suli ajoqusisartunut aammalu innuttaasunut allanut akisussaaffeqaratik imigassartortartunut sammitinneqarnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq.

Pinaveersaartitsilluni iliuusissat aammattaaq kinguaariit tullii peqqissuunissaannik imigassamillu ajoqutaanngitsumik atuinissaannik siunertaqartariaqarput.

Taamaaliornikkut oqartussat kisimik pinnatik, innuttaasulli amerlanerusut imigassamik iluamik atuisut inunnik aalakoorniutigalugu imertartunik imigassartortarnerup kingunerisartagaanik ajornartorsiuteqartut, suli atornerluisunik qanimut innuttaasut inoqatinut ajornartorsiuteqartunut oqaloqateqarnissamut pikkorinnerulernissaat ataatsimiititaliamit ilanngullugu kaammattuutigineqarpoq. Naaggaarnissamut qununnginnissaq

atornerluinnginnissarlu tamatumalu malitsigisartagai ajoqutaasinnaasut pillugit innuttaasut inoqatinut oqaloqateqartarnissaasa attatiinnarneqarnissaa. Innuttaasut inoqatinut oqaloqateqarsinnaanerisa takutinissaa, sanilerisanut innuttaaqatigisanullu ajornartorsiutinik oqaaqqissaarinissamik piumaassuseqarnissaq, meeqqat illersorneqarnissaannut inoqatittalu illersorneqarnissaannut salliutitsinissaq.

Kommunit Naalackersuisullu allallu suleqataasut atornerluinermik ajornartorsiuteqarneq pillugu matumani pineqartup annertussusaa eqqarsaatigalugu qanimut ingerlaavartumik oqaloqatigiissutigineqartarnissaa ataatsimut isigalugu ataatsimiititaliamut pingaaruteqarpoq, taamaaliornikkut siunnerfeqarluni, sukkasuumik sunniuteqarluartumillu iluarsiiisutit ingerlanneqartuarsinnaaqullugit, taamaalilluni innuttaasut tamarmik ingerlalluarniassammata meeqqallu pisariaqartinneqartumik illersorneqarsinnaaniassammata.

Naapertuutinngitsumik imigassartortarnermut tamatumalu kingunerisaanik akuersarneqarsinnaanngilluinnartumik iliuseqartarneq pillugu politikkikkut malittarinninnissamik kissaateqarneq naapertorlugu siunnerfilimmik suliniuteqartoqarnissaa pillugu ataatsimiititaliap oqaaseqaatai Naalackersuisut pinaveersaartitsinermik paasisitsiniaanermik ilisimatitsisarnermillu malitseqartitsinissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

Siunnersuummik matuminnga suliaqarnerup naammassinnginnerani siunnersuutit kalaallisuuani taaguutit oqaatsillu atorneqartut Naalackersuisunit isornartoqartillugit misissorneqarnissaat pitsaassusaatalu qulakkeerneqarnissaa ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq.

9. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut aamma Inuit Ataqtigiinneersut siunnersuut pillugu ima oqaaseqarput:

Imigassamik atornerluinerup pinaveersaartinneqarnissaa peqqinnarnerusumillu imigassartoriaaseqalernissaq siunnersuummi siunertarineqarpoq. Imigassartoriaatsip meeqqanut inuusuttuaqqanullu ungasinnerusoq isigalugu pitsaanngitsumik kingunerisartagai inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnermi amerlanerussuteqartunit immikkut isiginiarneqarput. Meeqqat illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa taamaalilluni inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqarpoq. Aallaqqaataaniilli peqqinnartumik imigassartoriaaseqaraanni, inunnut ataasiakkaanut, ilaqutariinnut kiisalu inuiaqatigiinnut pitsaasumik kinguneqartarpoq. Naalackersuisut peqqissuunerup siuarsarneqarnissaanut suliniarnerat nukittorsarneqassasoq inatsisissatut siunnersuummik matuminnga suliaqarnermi amerlanerussuteqartut kissaatigaat. Isumaliutissiisummi taama oqaaseqarlutik ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut inatsisissatut siunnersuut akuersaarpaat.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliap qulaani taaneqartut kaammattuutai naapertorlugit Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussippata siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasoq **ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut qulaani taaneqartut inassutigaat.**

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatineersut siunnersuut pillugu ima oqaaseqarput:

Demokraatit isumaqaput kukkunerusoq isumaqaraanni inuiaqatingiinni ajornartorsiuterujussuit killilersuinikkut inerteqqusiornikkullu aaqqinneqarsinnaasut. Eqqaamasariaqarparput inuiaqatigiinni innuttaasut amerlanersaat imigassamik atueriaaseq aqulluarsinnaammassuk.

Ajornartorsiutaavorli matumani siunnersuummi killilersuinissarpassuarnit eqqorneqartussat tassatuaammata inuit imigassamik torersumik atuisinnaasut suliffiillu imigassaarniarnermik imigassanullu pilerisaanermik suliaqartartut.

Paarlattuanilli pinerluttut siunnersuut pillugu assatik ersaattaatissavaat, "anngiortumik" imigassanik tuniniaaneq qularnanngitsumik ingerlalluarnerulersussaammat.

Imigassaq pillugu inatsit allatut oqaatigalugu ajorpoq aamma Naalakkersuisut siunnersuut utertittariaqaraluarpaat allamillu nutaamik saqqummiillutik, pingaartillugit inuit ataasiakkaat akisussaassuseqarnissaat inuttullu kiffaanngissuseqarnissaat.

Matumani siunnersuummi oqaatsit atorineqartut malunnarsitippaat nunami maani imigassamik ajornartorsiuteqarnerput annertusiartortoq. Taamaanngikkaluarporli. Paarlattuanik imigassanik tunisaasartut imaluunniit avataaniit eqqunneqartartut 1989-mut naleqqiullugu affaanngornikuupput. Pitsaanerusumut ingerlasugut oqartariaqarpugut.

Imaanngilarli pitsaanerusumik iliuuseqarsinnaanngitsugut. Sullarinnerusinnaavugut kisianni inatsisissatut siunnersuut manna aqutissaanngilaq.

Demokraatini isumaqarpugut imigassaq aqutigalugu ajornartorsiutit pilersinneqartartut killilersuinngikkaluarluni aamma inerteqquteqanngikkaluarluni aaqqinneqarsinnaasut.

Isumaqarluinnarpugut allarluinnarmik periuseqartariaqartugut. Imeriaaserpununa allanngortinneqartussaasoq. Inersimasut pissusilersornermikkut imigassamik aqutsinnaanerat.

Takorusunneruagut inuusuttatsinnut imigassaq pillugu qaarmarsaasoqarnissaa, imigassaq inunnut qanoq sunniteqarsinnaasoq, imigassap inuiaqatigiit qanoq sunnersinnaanera suliniutigissallugu. Tamakku nunatsinni atuarfinni ilinniarfinnilu annerusumik sammineqartariaqaraluarput. Aamma suliffeqarfinniik, suliniaqatingiiffinniillu allatut

pinaveersaartitsineq tapersorsorneqartoq assut malunnarpoq. Tamanna ersarippoq Ilaqutariinnermut Peqqinnermullu ataatsimiititaliami ataatsimeeqateqarnitsinni.

Alla qiviagassarput tassaavoq, innuttaasut imminnut tatiginerulernissaat qanoq iliuuseqarfigisinnaaneripput. Imigassartortarnermut pissutaasut annerpaat ilagaat imminut naleqartinnginneq.

Inuit imminnut naleqartinnerusut imminnut paarinerusarput aamma amerlanerpaatigut avatangiisitik paarerusuttarpaat. taamaattumik imminut naleqartinnerup imeriaaseq pitsaasumik sunnertussaavaa.

Taamaattumik Naalakkersuisut kaammattorusuppagut suliniutigeqqullugit inuiaqatigiit imminnut tatiginerusut iliuuseqarfigineroqqullugit, inerterinermik killilersuinnermillu ingerlatsimniarneq atorniaannaqinagu. Aamma matumani pineqartumi inerteqquteqarneq killilersuinerlu sunnguamilluunniit iluaqusiinaviangillat.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip itigartineqarnissaa **ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut qulaani taaneqartut inassutigaaat.**

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu oqaatigineqartutut paasinnilluni siunnersuut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

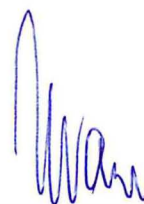
Laura Táunâjik

Siulittaasoq

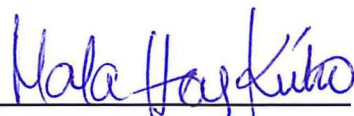

Nivi Olsen

Næstformand

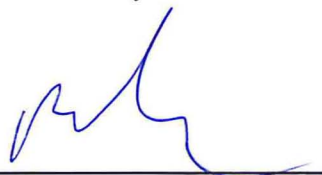
Jess Svane

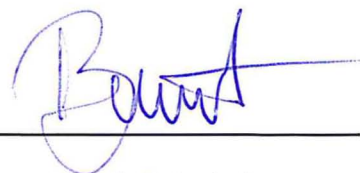
Mala Høy Kuko

Debora Kleist

Peter Olsen

Bendt B. Kristiansen